

Lubomír Procházka: Ad multos annos

Lubomír Procházka se narodil v Praze 9. 2. 1956 a v československé/české metropoli žije kontinuálně doposud. Jeho dosavadní odborná činnost je především spjatá s terénními etnografickými výzkumy lidového stavitelství, vesnických sídel a způsobu bydlení. Původně zamýšlel na *Filozofické fakultě UK v Praze* studovat dějepis a dějiny umění, ale *obor národopis* ho zaujal natolik, že se stal jeho studijním a posléze i celoživotním profesním údělem. V závěru vysokoškolských studií navázal úzkou spoluprací s čelným akademickým pracovištěm — *Ústavem pro etnografii a folkloristiku ČSAV*, na kterém úspěšně absolvoval interní vědeckou aspiranturu a působil zde v postavení vědeckého pracovníka až do počátku 90. let 20. století. (V letech 1998–2005 se formou externí spolupráce podílel na řešení vědeckých úkolů v rámci *Střediska vědeckých informací Etnologického ústavu AV ČR*). V průběhu 80. let 20. století se začal intenzivně zajímat o problematiku národopisné dokumentace, kterou sleduje v příslušných fondech vlastivědných a specializovaných muzeí na teritoriu ČR doposud. V 90. letech působil jako odborný pracovník ve *Středočeském muzeu v Roztokách u Prahy*, kde připravil řadu odborných výstav prezentujících tradiční hmotnou kulturu, pokračoval v terénních výzkumech lidové architektury a byl výkonným redaktorem *Středočeského vlastivědného sborníku*. Od roku 1999 pracuje v *Hornickém muzeu Příbram* jako vedoucí pobočky *Muzea vesnických staveb středního Povltaví ve Vysokém Chlumci u Sedlčan*. Za deset let se mu podařilo provést transfer 15 staveb ze sběrného regionu skanzenu a vybudovat příslušný sbírkový fond. Při tomto neobvyklém tempu výstavby muzeí v přírodě v ČR prokázal L. Procházka, nejen náležitě odborné znalosti, ale i invenční organizační schopnosti. Od roku 2000 se pravidelně účastní aktivit mezinárodních symposií *Hornická Příbram ve vědě a technice*.

Od druhé poloviny 90. let 20. století externě spolupracuje s *Ústavem etnologie Filozofické fakulty UK*, kde se zabývá problematikou lidového stavitelství, sídel a bydlení, vede diplomové práce a je školitelem doktorandského studia. Jako vědecký redaktor recenzovaného periodika *Studia Ethnologica Pragensia* připomínám, že L. Procházka patří k jeho stálým spolupracovníkům a na stránkách SEP průběžně prezentuje výsledky svých výzkumů. Poměrně rozsáhlá odborná spolupráce L. Procházkovy se týká rovněž řady *muzejních institucí a specializovaných muzeí v přírodě a Národního památkového ústavu*. Velmi aktivně působí rovněž jako člen redakční rady *vlastivědného periodika Podbrdsko* a v komisi lidového stavitelství *České národopisné společnosti*.

Mohu bez nadsázky konstatovat, že odborná publikační činnost L. Procházky je značně rozsáhlá a zahrnuje jak studie a články věnované problematice lidového stavitelství, tak i značné množství drobných příspěvků (recenzí), ve kterých upozorňuje na řadu stěžejních odborných a vědeckých publikací. Svůj celoživotní odborný zájem o národopisnou dokumentaci zúročil také v několika pozoruhodných knižních titulech, které se těší živému zájmu specialistů i poučených laiků.

S potěšením využívám příležitosti životního jubilea PhDr. Lubomíra Procházky, CSc., letitého kolegy a přítele, člověka vzácných odborných i lidských kvalit, abych mu do dalších let srdečně popřál pevné zdraví, mnoho dalších tvůrčích úspěchů na poli „milované“ disciplíny a pohodu v osobním životě.

VÝBĚROVÁ BIBLIOGRAFIE

PUBLIKACE

Bibliografie lidového stavitelství středních Čech: Do roku 1984, *Na pomoc muzejní práci 3*, Roztoky u Prahy 1985.
České skanzeny, *Průvodce českými a moravskými muzei 3*, Praha 1994, (editor).

Příběh lidové architektury v dokumentech, Kladno 2008.

Tradiční lidová architektura: Opera Ethnologia Archivalia, Praha 2008, (co-editor M. Tomandl).

Zmizelé Sedlčansko, Edice Zmizelé Čechy, Praha — Litomyšl 2010, (spoluautor J. Páv).

STUDIE

Formy bydlení zemědělského dělnictva v okolí České Skalice (o. Náchod), *Český lid 71*, 1984, 4, s. 209–216.

K návrhu na venkovský dělnický dům z regionální soutěže, *Zborník Slovenského národného múzea v Martine*, 79, 1985, 26, s. 199–206.

Přeměna zemědělské obce Malé Svatoňovice (o. Trutnov) v hornickou lokalitu: Kolonie Mexiko a charakteristické rysy bydlení horníků v oblasti Malých Svatoňovic, *Český lid 75*, 1988, 3, s. 138–141.

Jan Prousek a dokumentace lidové architektury Pojizeří, *Národopisná revue 28*, 1991, 2, s. 103–104.

Některé méně známé soubory národopisné dokumentace ke studiu lidového domu středních Čech, *Český lid 81*, 1994, 1, s. 40–42.

Dokumentace k lidové architektuře v muzeích na okrese Havlíčkův Brod, *Havlíčkovobrodsko 13*, 1997, s. 181–183.

Etnografický terénní výzkum — součást muzejní práce? Úvaha k diskusi, *Středočeský*

vlastivědný sborník 17, 1999, 4, s. 369–370.

Výzkum lidové architektury Viléma Pražáka v oblasti Mikulova: Mušov 1276–2000. Pasohlávky 2000, s. 430–438.

Vztah kresebné dokumentace lidového stavitelství k památkové péči: Využití národopisných kreseb při odborném studiu, *Zprávy památkové péče 60*, 2000, 2, s. 30–33.

K interiéru a bytovým poměrům v dělnické kolonii Šestidomí v Trutnově, *Východočeské listy historické 21–22*, Hradec Králové 2004, s. 389–391.

Fotodokumentace lidového stavitelství z fondů Městského muzea v Týně nad Vltavou, *Český lid 91*, 2004, 1, s. 43–52, (spoluautor M. Sudová).

Oceňovací protokoly — pramen k poznání zástavby vesnic před vznikem Orlické přehrady *Podbrdsko XI*, 2004, s. 199–201.

Nové poznatky ke studiu šumavského a jihočeského domu, *Studia Ethnologica XII*, Praha 2004, s. 157–165.

- Fotografická dokumentace lidového stavitelství jižního Plzeňska ze sbírek Etnologického ústavu AV ČR v Praze, *Jižní Plzeňsko II*, 2004, s. 139–146.
- Hospodářské stavby zemědělských usedlostí na okrese Prachatice: Současný stav, srovnání se Zaměřovací akcí ČAVU). *Sborník ze semináře Historické hospodářské stavby venkova, realita a perspektivy*, Praha 2005, s. 17–19.
- Lidová architektura Českého lesa, *Český les: Příroda, historie, život*, Praha 2005, s. 609–614.
- Proměny tradiční zástavby vesnic Prachaticka: Na základě výzkumů z let 2002–2004. *Zlatá stezka 11*, 2005, s. 185–191.
- Fotodokumentace vesnické hrázděné architektury ze sbírek Krajského muzea Cheb I, *Sborník Chebského muzea 2005*, Cheb 2006, s. 238–241.
- Specifika vývoje zástavby Krásné Hory nad Vltavou (okres Příbram) a Rudolfova (okres České Budějovice), *Sborník symposia HPVT, Příbram 2006*, s. 45–46.
- Vesnická sídla, lidové stavby a bydlení, *Novohradské hory a Novohradské podhůří: Příroda, historie, život*, Praha 2006, s. 615–620.
- Fotodokumentace vesnické hrázděné architektury ze sbírek Krajského muzea Cheb II, *Sborník Krajského muzea Karlovarského kraje 2006*, Cheb 2007, s. 274–277.
- Co člověk psal a sděloval na lidovém domě, *Etnologie a kuriozity*, Praha 2006, s. 134–142.
- Fotografická dokumentace a další ikonografické prameny ke studiu předměstské zástavby Telče a okolních obcí, *Studia Ethnologica XV*, Praha 2008, s. 132–139.
- Josef Vařeka a jeho podíl na poznání lidového stavitelství na území středních Čech, *Středočeský vlastivědný sborník*, Roztoky u Prahy 2008, s. 172–173.

Miloš Tomandl